Goniometrie, SFTR metoda

Vyšetřovací metody, 1. ročník

Mgr. Emma Bílková, 18/11/2026
emm.bilkova@gmail.com, rihakova@post.vszdrav.cz

Goniometrie

https://is.muni.cz/el/1451/podzim2014/bp1138/goniometrie.pdf

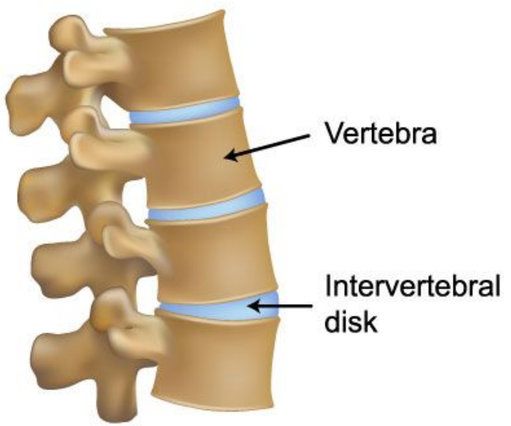
= nauka o měření úhlů, vyšetření kloubní pohyblivosti

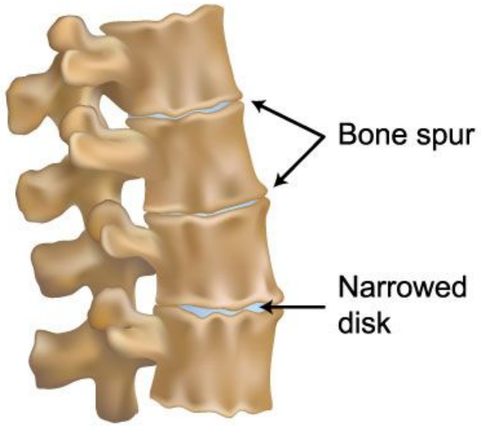

- sledování efektu terapie

Osteoarthritis of Spine

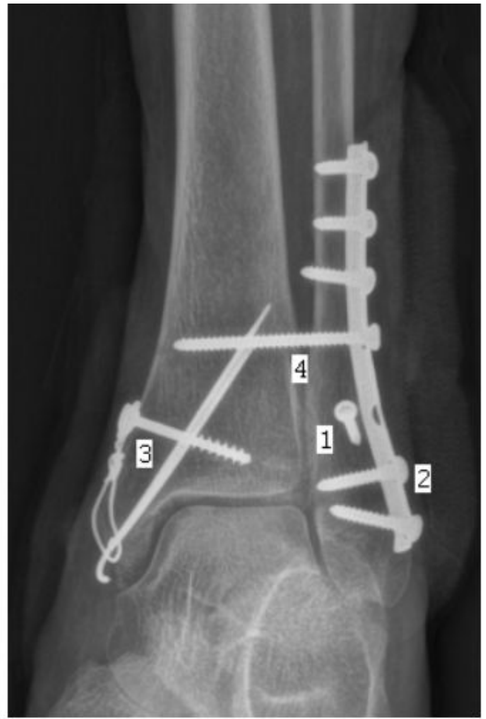
Healthy spine

Osteoarthritic spine

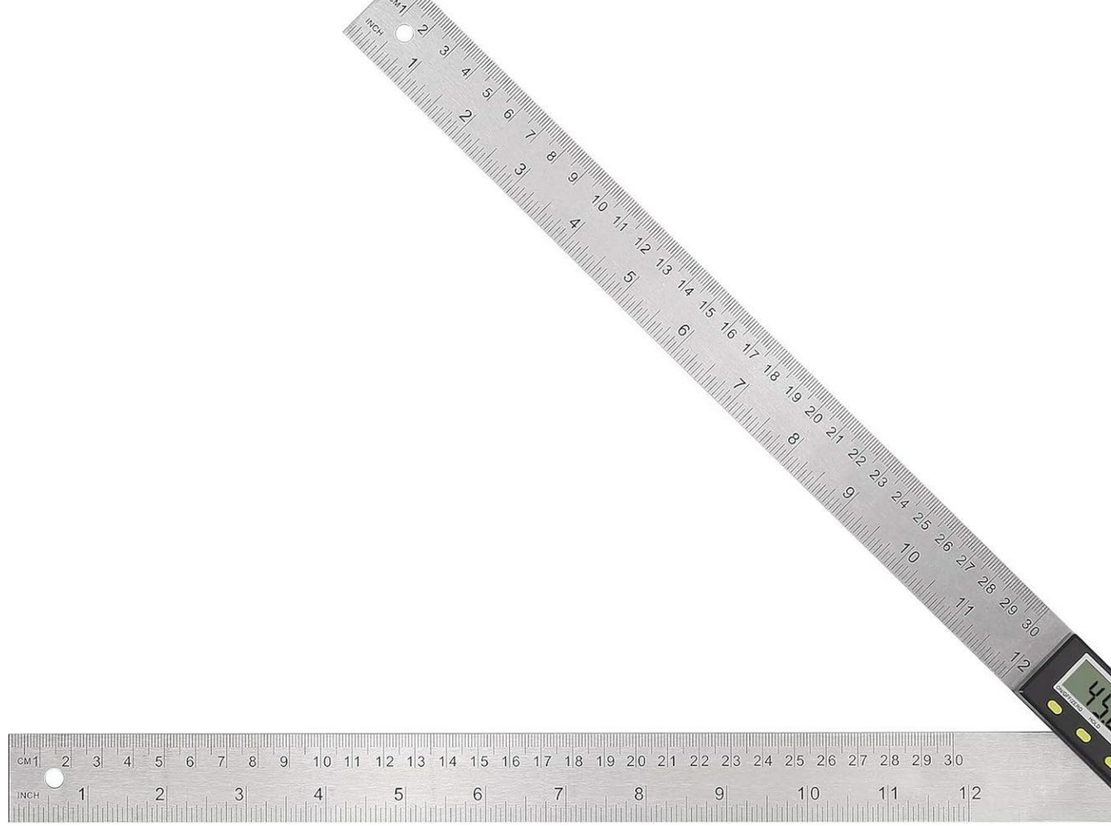

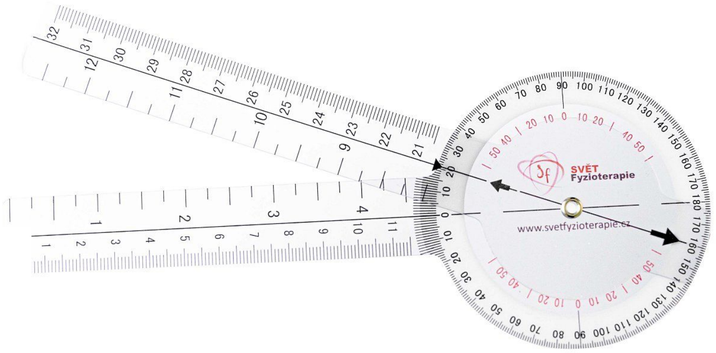

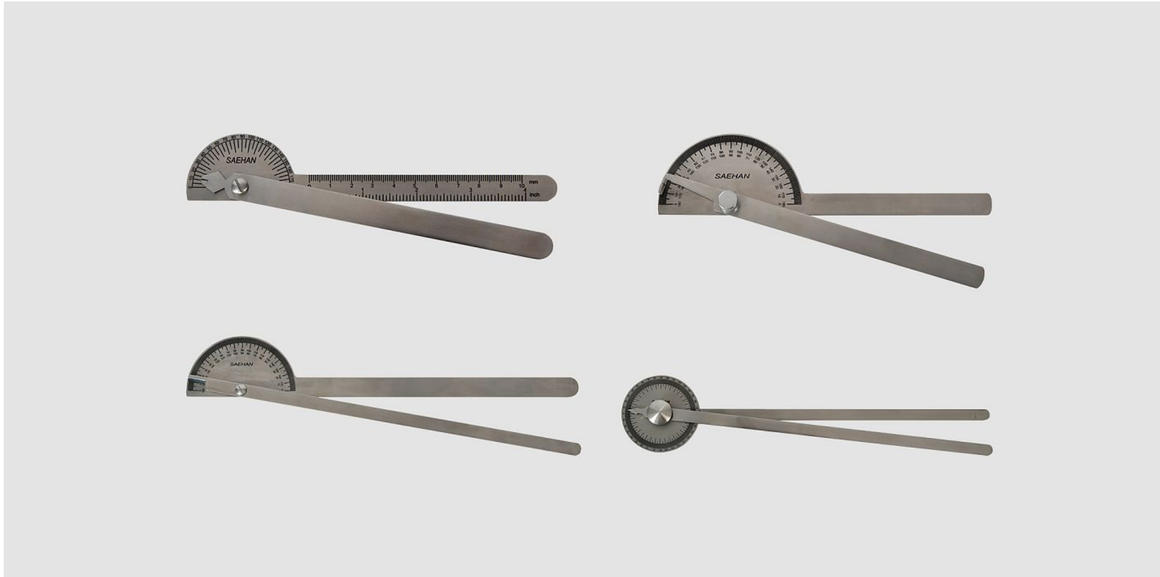
Typy goniometrů

- univerzální dvouramenný (kovový/ plastový)
- digitální/ aplikace
- speciální (prstový)

Provedení měření

- 2 ramena goniometru – pohyblivé a pevné, které je rovnoběžné s nepohyblivou částí těla
- střed goniometru ve středu osy otáčení
- důležitá výchozí pozice – nulová poloha (0°) v kloubu
- důležitá fixace končetiny/ těla
- vyšetřujeme na odhalené části těla
- znát orientační body na těle – acromion, processus styloideus radii, epicondylus lateralis,...)
- porovnáváme obě strany
- zaokrouhlení stupňů na 0-5-10-15 …
- POZOR na:
  - kompenzační pohyby v jiných segmentech než v měřeném
  - špatné umístění osy, pohyb nepohyblivého ramena

SFTR metoda

S = sagitální rovina

F = frontální rovina

T = transverzální rovina

R = rotace kolem dlouhé osy těla/ rotační pohyby

→přehlednost, srozumitelnost

→ záznam rozsahu pohybu kloubu v jednotlivých rovinách dle mezinárodních forem

→ standardizace dokumentace

SFTR metoda – příklady

Sa = sagitální rovina, aktivní pohyb

Sp = sagitální rovina, pasivní pohyb

S: EXT-0-FLX

F: ABD/radial. dukce-0-ADD/ulnární dukce

T: horizontální ABD (ev. EXT)-0-ADD v RK popř. v KYK

R: ZR-0-VR, SUP-0-PRON, EV-0-INV, u rotací páteře se píše první rotace vlevo

SFTR metoda – příklady

Kolenní kloub

Jako první měříme aktivní ROM, poté pasivní

Sa: 10-10-120

→nemožnost plné EXT kolene při aktivním pohybu, 10° nulové postavení, 120° FLX

Sp: 0-10-130

→ pasivně lze dosáhnout plné EXT a i navýšit FLX kolene

SFTR metoda

Kloub ramenní	S 40 – 0 – 180
	F 180 – 0 – neměří se
	T 30 – 0 – 120
	R 90 – 0 – 90
Kloub loketní	S 0 – 0 – 140
	R 90 – 0 – 90
Zápěstí	S 90 – 0 – 90
	F 30 – 0 – 60
Palec ruky (MCP)	F 0 – 0 – 60
(IP)	F 0 – 0 – 90
Ostatní prsty (MCP)	S 0 – 0 – 90
(PIP)	S 0 – 0 – 120
(DIP)	S 0 – 0 – 90

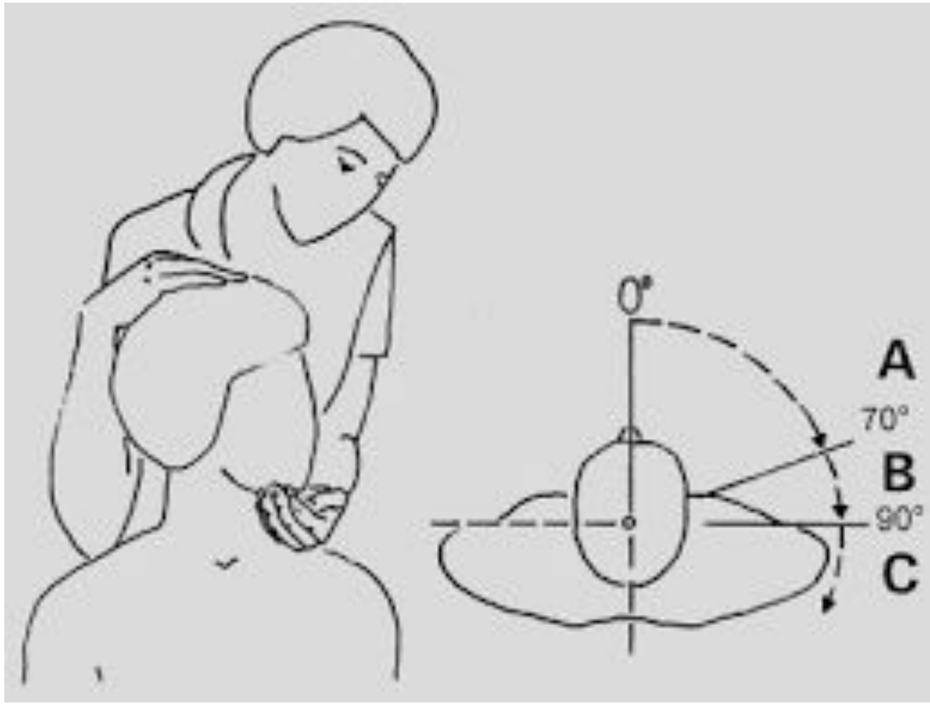
Kloub kyčelní	S 15 – 0 – 130 při ohnutém koleni
	S 15 – 0 – 90 při nataženém koleni
	F 45 – 0 – 30
	R 45 – 0 – 45
Kloub kolenní	S 0 – 0 – 150
Kloub hlezenní	S 20 – 0 – 50
	R 30 – 0 – 30

Haladová, Nechvátalová, 2005

Krční páteř

- FLEXE 45-60° – zevní zvukovod, pohyblivé rameno s vrcholem nosu
- EXTENZE 90° – zevní zvukovod, stejné
- LATEROFLEXE 45° – CTh přechod, Thp vs. osa Cp
- ROTACE 60-75° – vertex, osa nosu

https://www.youtube.com/watch?v=8jefxIyASmA&t=5s (12:45)

Hrudní páteř

- FLEXE 35-50°
- EXTENZE 20-25°
- LATEROFLEXE 20-25°
- ROTACE 25-35°
  - thorakolumbální oblast – pevné rameno na spojnici tuber ischiadicum, pohyblivé rameno paralelně na spojnici akromionů, goniometr přiložen na vertexu

Bederní páteř

- FLEXE 55-60°
- EXTENZE 30-35°– LS přechod, pevné podél DK, pohyblivé s trupem
- LATEROFLEXE 20-30° – L5, pevné rameno v intergluteální rýze
- ROTACE 5°

Horní končetina

Art. humeri

- FLX/ EXT (5:39, 8:06) -
- ABD/ADD (8:30, 7:08)
- ZR/VR (6:35) – loketní
- horizont ABD/ ADD (8

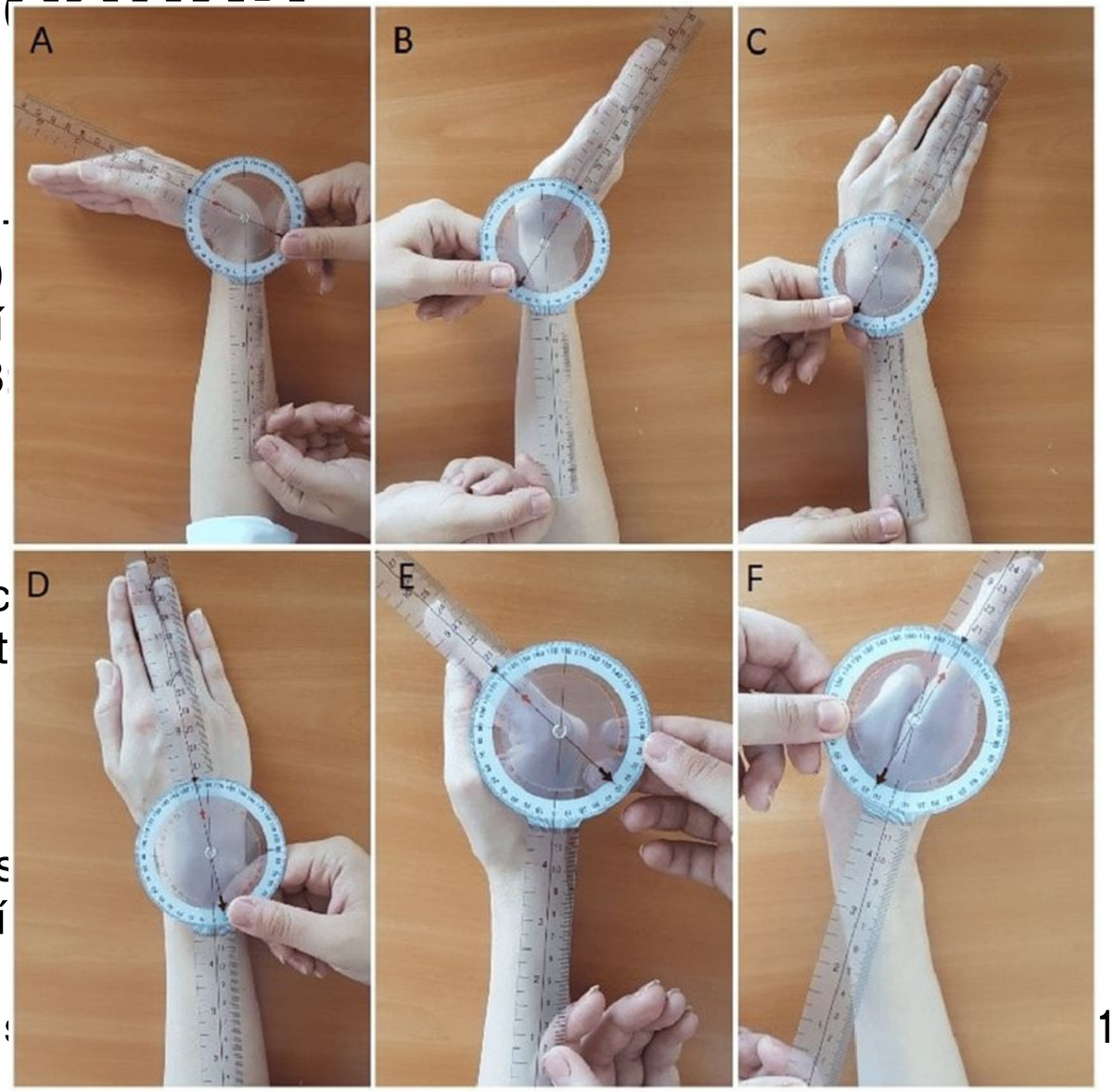
Art. cubiti

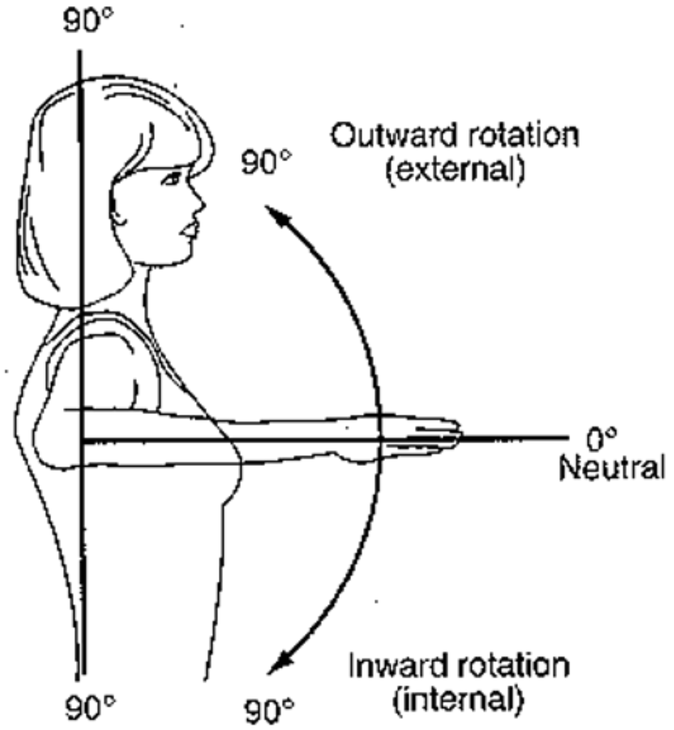
- FLX/ EXT (6:11) – epic
- SUP/ PRON (8:46)– st

Art. radiocarpalis

- PF/ DF (9:44) – proces
- dukce (9:15) – zápěstí

Metakarpofalangeální 1:16)

Dolní končetina

Art. coxae

- FLX/ EXT (0:43) – trochanter maior, pevné rameno podél trupu
- ABD/ ADD (1:08) – SIAS, pevné mezi SIAS
- ZR/ VR (3:06) – střed patelly při 90° flexi kolene, obě ramena ve směru bérce

Art. genus

- FLX/ EXT (2:41) – epicondylus lateralis femoris, pevné rameno po femuru

Art. talocruralis

- PF/ DF (4:25) – malleolus lateralis, pevné rameno podél fibuly
- inverze/ everze – střed pod patou, ramena podél osy bérce a paty
- SUP/ PRON (5:14) – střed pod patou, ramena vodorovně s podložkou

Metatarzofalangeální skloubení, **interfalangeální klouby** (12:05)